

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569

มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

คำนำ

ความเสี่ยงเป็นเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และส่งผลกระทบต่อทางลบ จึงจำเป็นต้องคาดการณ์ล่วงหน้าเสมอ เพื่อป้องกันการความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น การทุจริตเป็นความเสี่ยงอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ การแก้ปัญหาทุจริตที่ยั่งยืนจึงเป็นหน้าที่รับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนงขององค์กรทุกองค์กรที่จะร่วมกันต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ในฐานะเป็นหน่วยงานภาครัฐ จึงเล็งเห็นความสำคัญในการขับเคลื่อนภาครัฐสู่ธรรมาภิบาล เพื่อลดปัญหาการทุจริต โดยดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดจากการให้หรือการรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ เพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 โดยกำหนดตัวชี้วัดตามแบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) ตัวชี้วัดที่ 9 การป้องกันการทุจริต ตัวชี้วัดย่อยที่ 9.1 การบริหารจัดการความเสี่ยงทุจริต O21 การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ซึ่งจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาหรือความเสียหายมีน้อย หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อย เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ

มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์
มีนาคม 2569

สารบัญ

คำนำ

สารบัญ

บทที่ 1	บทนำ	
	หลักการและเหตุผล	1
	วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	2
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
บทที่ 2	กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	
	กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	3
	กรอบแนวทางการประเมินเชิงคุณภาพระบบการจัดการความเสี่ยงการทุจริต	4
	ขอบเขตความเสี่ยงการทุจริต	4
	แนวทางการขับเคลื่อน และวิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	5
	ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569	
บทที่ 3	การประเมินความเสี่ยงการทุจริต มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์	
	ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	
	ขั้นตอนที่ 1 การคัดเลือกกระบวนการ หรือโครงการ	7
	ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	7
	ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	9
	ขั้นตอนที่ 4 การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต	11
	ขั้นตอนที่ 5 การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	13
ภาคผนวก		
	ภาพกิจกรรมระดมความคิดการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	20

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้พัฒนาเครื่องมือการประเมินเชิงบวกเพื่อเป็นมาตรการป้องกันการทุจริต และเป็นกลไกในการสร้างความตระหนัก ให้หน่วยงานภาครัฐมีการดำเนินงานอย่างโปร่งใสและมีคุณธรรม โดยใช้ชื่อว่า “การประเมิน คุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA)” ตามที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 21 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. 2561-2580) ซึ่งถือเป็นการยกระดับให้เป็นการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐให้เป็น “มาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุก” ที่หน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศจะต้องดำเนินการโดยมุ่งหวังให้หน่วยงาน ภาครัฐที่เข้ารับการประเมินได้รับทราบผลการประเมินและแนวทางในการพัฒนาและยกระดับหน่วยงาน ในด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม

มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ในฐานะเป็นหน่วยงานภาครัฐ จึงเล็งเห็นความสำคัญในการขับเคลื่อนภาครัฐสู่ธรรมาภิบาล เพื่อลดปัญหาการทุจริต ช่วยยกระดับค่าคะแนน CPI และเพื่อเป็นการขับเคลื่อนกลไกภาครัฐ โดยดำเนินการตามคำสั่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คสช.) ที่ 69/2557 ลงวันที่ 18 มิถุนายน 2557 เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ ให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ กำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงานและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นไม่ให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นไม่ให้เกิดการทุจริต ประพฤติมิชอบได้ โดยดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง การทุจริตในการเฝ้าระวังความเสี่ยงจากการทุจริต มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์เห็นความจำเป็นที่ต้องมีเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงการทุจริต พร้อมทั้ง มีการบริหารความเสี่ยง ซึ่งเป็นเครื่องมือหนึ่งในการป้องกันการทุจริตเชิงรุก ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 โดยกำหนดตัวชี้วัดตามแบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) ตัวชี้วัดที่ 9 การป้องกันการทุจริต ตัวชี้วัดย่อยที่ 9.1 การบริหารจัดการความเสี่ยงทุจริต O21 การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ซึ่งมีจำนวน 3 ประเด็น ดังนี้ 1) ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ 2) ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ 3) ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างความจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีให้นำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ จึงได้กำหนด วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

- 1) เพื่อสร้างมาตรการในป้องกัน สกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริต
- 2) เพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจต่อการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ
- 3) เพื่อเพิ่มมูลค่าขององค์กรต่อผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมั่นใจในระบบธรรมาภิบาล และความซื่อตรงขององค์กร
- 4) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การดำเนินการบริหารความเสี่ยงจะช่วยผู้บริหารมีข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจได้ดียิ่งขึ้น และทำให้องค์กรสามารถจัดการกับปัญหาอุปสรรคที่อาจทำให้องค์กรเกิดความเสียหาย ซึ่งประโยชน์ที่คาดหวังว่าจะได้รับ ดังนี้

1. เป็นส่วนหนึ่งของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การบริหารความเสี่ยงจะช่วยคณะทำงานวิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยและผู้บริหารทุกระดับตระหนักถึงความเสี่ยงหลักที่สำคัญ และสามารถทำหน้าที่ในการกำกับดูแลองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น
2. สร้างฐานข้อมูลความรู้ที่มีประโยชน์ต่อการบริหารและการปฏิบัติงานในองค์กร การบริหารความเสี่ยงจะเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจในด้านต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงการบริหารความเสี่ยงซึ่งตั้งอยู่บนสมมติฐานในการตอบสนองต่อเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กร รวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้
3. เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารงาน การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถมั่นใจได้ว่าความเสี่ยงได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมและทันเวลา รวมทั้งเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารในการบริหารงานและการตัดสินใจในด้านต่าง ๆ เช่น การวางแผนการกำหนดกลยุทธ์ การติดตามควบคุมและวัดผลการปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด และสามารถปกป้องผลประโยชน์ รวมทั้งเพิ่มมูลค่าแก่องค์กร
4. ช่วยให้การพัฒนาการบริหารและจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างเหมาะสม โดยพิจารณาถึงระดับความเสี่ยงในแต่ละกิจกรรม และการเลือกใช้มาตรการในการบริหารความเสี่ยง เช่น การใช้ทรัพยากรสำหรับกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่ำ และกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูงย่อมแตกต่างกัน หรือการเลือกใช้มาตรการแต่ละประเภทย่อมใช้ทรัพยากรแตกต่างกัน เป็นต้น

บทที่ 2

กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

1. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร ตามมาตรฐาน COSO (Committee of Sponsoring Organizations) กำหนดให้มีการควบคุมภายในเพิ่มเติม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาพรวมของการกำกับดูแลกิจการ ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะตอบสนองต่อความคาดหวังขององค์กรในการป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตภายในกิจการ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 17 หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

- หลักการที่ 1 องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ 2 คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ 3 คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ 4 องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน
- หลักการที่ 5 องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุม

องค์ประกอบที่ 2 การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

- หลักการที่ 6 กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ 7 ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ 8 พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
- หลักการที่ 9 ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

- หลักการที่ 10 การควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ 11 พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม
- หลักการที่ 12 ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ 4 สารสนเทศและการสื่อสาร Information and Communication

- หลักการที่ 13 องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ
- หลักการที่ 14 มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กรให้การควบคุมภายในดำเนินการต่อไป
- หลักการที่ 15 มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอกในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 5 กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล monitoring activity
 หลักการที่ 16 ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน
 หลักการที่ 17 ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและ
 เหมาะสม

2. กรอบแนวทางการประเมินเชิงคุณภาพระบบการจัดการความเสี่ยงการทุจริต

หลักการที่สำคัญ (Key Principle) ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย 5 หลักการ
 ดังนี้

หลักการที่ 1 เน้นความเสี่ยงการทุจริตหลัก : การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
 ประเมินเฉพาะความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นภารกิจหลักของหน่วยงาน

หลักการที่ 2 การคาดการณ์ในอนาคต : การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นการ
 คาดการณ์ ในอนาคต ไม่ใช่เป็นการประเมินสิ่งที่เป็นปัญหาในปัจจุบัน

หลักการที่ 3 ใช้ดุลพินิจอย่างสมเหตุสมผล : การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็น
 การใช้ดุลพินิจของผู้ประเมิน ดังนั้น ในการใช้ดุลพินิจควรมีหลักการ มีเหตุผล น่าเชื่อถือ เพื่อสนับสนุนการ
 ตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม

หลักการที่ 4 เข้าใจปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงการทุจริต : ผู้ประเมินต้องมีความ
 เข้าใจกระบวนการ/ โครงการ/ งาน ที่จะทำการประเมินความเสี่ยง (End To End Process) ตลอดจน
 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และมีความรู้เรื่องความเสี่ยงการทุจริต รวมถึงโอกาสการเกิดความเสี่ยงและความรุนแรงที่
 อาจเกิดขึ้นได้ หากไม่มีมาตรการจัดการความเสี่ยง

หลักการที่ 5 เป็นกระบวนการที่ต้องทำอย่างต่อเนื่อง : การประเมินความเสี่ยงการ
 ทุจริตต้องกระทำอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

3. ขอบเขตความเสี่ยงการทุจริต

3.1 ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ

การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการ
 พิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 หรือตามระเบียบ/ข้อบังคับของหน่วยงาน เริ่มต้นด้วยการ
 วิเคราะห์บริบทองค์กร โดยการวิเคราะห์บทบาทภารกิจหน้าที่ของกระบวนการที่หน่วยงานจะทำการประเมิน
 ความเสี่ยงการทุจริตนั้น มีการศึกษาทบทวนสถิติข้อมูลต่าง ๆ ของการให้บริการประชาชน โดยจะต้องเขียน
 ขั้นตอนการทำงานในรูปแบบ Flow Chart ที่แสดงระยะเวลาและจำนวนครั้งในการให้บริการประชาชน
 หลังจากนั้นจะต้องมีการทบทวนเรื่องร้องเรียนการทุจริตเกี่ยวกับกระบวนการนี้ว่าในรอบหนึ่งปีที่ผ่านมาเคยมี
 เรื่องร้องเรียนการทุจริตเกี่ยวกับกระบวนการนี้ หรือมีการลัดคิวในการให้บริการ หรือมีการจ่ายเงินเพื่อเร่งให้
 การทำงานรวดเร็วขึ้นหรือไม่ อย่างไร แต่หากตรวจสอบแล้วพบว่าไม่เคยมีเรื่องร้องเรียนการทุจริต หรือ
 ประเด็นในเรื่องที่กล่าวมาข้างต้น หน่วยงานอาจต้องจัดการประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียซึ่ง
 เป็นบุคคลภายนอก เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการให้บริการดังกล่าว และนำข้อมูลที่ได้จาก
 การประชุมมาจัดทำเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต อันประกอบไปด้วย โอกาสเกิด (Likelihood) และ
 ผลกระทบ (Impact) ที่จะเกิดขึ้นในแต่ละขั้นตอนของการให้บริการ

3.2 ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

เป็นการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในทางมิชอบ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของการบังคับใช้กฎหมาย เริ่มต้นด้วยการวิเคราะห์บริบทองค์กรว่ามีอำนาจหน้าที่อย่างไร โดยนำเสนอสถิติของการร้องเรียนการทุจริตในรอบปีที่ผ่านมา หลังจากนั้นจึงเลือกภารกิจที่จะทำการประเมินความเสี่ยง

3.3 ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการใช้จ่ายงบประมาณ เป็นเรื่องของการดำเนินการโครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมินของทุกประเภทงบประมาณ ได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น งบเงินอุดหนุนหรือเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น งบกลาง เงินนอกงบประมาณ และโครงการที่จ่ายขาดจากเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฯลฯ โดยหน่วยงานจะต้องชี้แจงว่า กระบวนการหรือโครงการนี้ดำเนินการมาจากงบประมาณใด เป็นโครงการจัดซื้อจัดจ้าง หรือโครงการที่มีทั้งการจัดซื้อจัดจ้างและดำเนินการโดยหน่วยงานเองการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการใช้จ่ายงบประมาณ นอกจากหน่วยงานจะเริ่มต้นจากการวิเคราะห์บริบทองค์กรแล้ว จะต้องวิเคราะห์ต่อว่าในรอบปีที่ผ่านมาเคยถูกสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทักท้วงเรื่องเกี่ยวกับกรณีการใช้จ่ายเงินงบประมาณหรือไม่ หรือหน่วยงานถูกร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างหรือไม่ โดยหน่วยงานต้องทบทวนประเด็นดังกล่าวหรืออาจศึกษาเพิ่มเติมเพื่อนำมาเป็นฐานข้อมูลเบื้องต้น โดยพิจารณาเริ่มต้นตั้งแต่ขั้นตอนว่าโครงการของหน่วยงานมีขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไร แล้วจึงวิเคราะห์แต่ละขั้นตอนว่าอาจจะมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตในขั้นตอนใดบ้าง ซึ่งทุกกระบวนการจะต้องมีการประเมินความเสี่ยงที่มุ่งไปสู่การมีโอกาสในการทุจริตตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดกระบวนการในทุกขั้นตอนที่ดำเนินการตามกระบวนการตามโครงการที่เลือกมาทำการประเมินความเสี่ยง หลังจากนั้นจะนำมาสู่การจัดทำแผน และเมื่อทำแผนเสร็จเรียบร้อยแล้วจะเป็นการรายงานผลการดำเนินการตามแผน โดยต้องมีการจัดทำรายงานต่อการประชุมระดับบริหารขององค์กรเพื่อเป็นการสื่อสารให้ทุกคนในองค์กรรับรู้โดยทั่วกัน

4. แนวทางการขับเคลื่อน และวิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

4.1 แนวทางการดำเนินงาน

มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์กำหนดให้มีประเภทความเสี่ยงการทุจริตใน 3 ด้าน ดังนี้

- 1) ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ
- 2) ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- 3) ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

โดยการคัดเลือกกระบวนการ หรือโครงการมาทำการประเมินความเสี่ยง 1 กระบวนการ หรือโครงการเท่านั้น ทั้งนี้ สามารถเปลี่ยนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นด้านอื่นได้ หากมหาวิทยาลัยพิจารณาแล้วเห็นว่าอาจจะมีความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริตมากกว่าด้านที่กำหนด

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตด้านที่ 3 การใช้จ่ายงบประมาณ ให้ประเมินความเสี่ยงการทุจริตโครงการจัดซื้อจัดจ้างงบประมาณปี พ.ศ. 2569 ที่มีวงเงินสูงสุด จำนวน 1 โครงการ หรือประเมินความเสี่ยงการทุจริตของโครงการที่มีงบประมาณรองลงมาก็ได้ หากเห็นว่าโครงการดังกล่าว มีความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริตมากกว่าโครงการที่มีวงเงินงบประมาณสูงสุด

4.2 วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มีขั้นตอนหลัก 5 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต
- 2) การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
- 3) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- 4) การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต
- 5) การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

บทที่ 3

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ขั้นตอนที่ 1 การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการ / ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อโครงการ โครงการปรับปรุงโรงพยาบาลสัตว์เพื่อชุมชน พร้อมครุภัณฑ์ ตำบลกาฬสินธุ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ 1 งาน วงเงินงบประมาณ 13,780,000 บาท

ชื่อหน่วยงาน มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต ด้านที่ 3 การใช้จ่ายงบประมาณ (ความเสี่ยงทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง)

ลำดับที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต
1	การขออนุมัติดำเนินการ และการจัดทำแผนจัดซื้อจัดจ้าง	-เจ้าหน้าที่อาจเกิดการรับหรือเรียกรับสินบนเพื่อผลักดันโครงการฯ ในการจัดทำแผนจัดซื้อจัดจ้างประจำปี
2	การกำหนดขอบเขตของงาน (Terms of Reference : TOR)	-เจ้าหน้าที่อาจมีการรับหรือเรียกรับสินบนเพื่อกำหนดเงื่อนไขหรือคุณสมบัติของพัสดุในร่างขอบเขตของงาน ที่เอื้อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง
3	การกำหนดราคากลางและการเปิดเผยข้อมูลราคากลาง	-เจ้าหน้าที่อาจเกิดการรับหรือเรียกรับสินบนเพื่อการจัดทำราคากลางที่สูงหรือเกินจริง อย่างไม่เหมาะสม ที่เอื้อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง
4	การพิจารณาผลของคณะกรรมการดำเนินงานจ้างที่ปรึกษาและอนุมัติสั่งจ้าง	-เจ้าหน้าที่อาจเกิดการรับหรือเรียกรับสินบนเพื่อพิจารณาผลการคัดเลือกอย่างไม่เหมาะสม ที่เอื้อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง
5	การจัดทำสัญญา	-เจ้าหน้าที่อาจเกิดการรับหรือเรียกรับสินบนเพื่อปรับแก้ไขสัญญาให้เอื้อต่อผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง ซึ่งรัฐอาจเสียประโยชน์

ลำดับที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต
6	การบริหารสัญญา และการตรวจรับพัสดุ	- คณะกรรมการตรวจรับพัสดุอาจมีพฤติกรรมเรียกรับสินบน ทริพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดจากผู้รับจ้าง (ที่ปรึกษา) โดยใช้อำนาจหน้าที่ในทางมิชอบ และใช้ดุลยพินิจส่วนบุคคล เพื่อเอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการ เช่น การประวิงเวลาพิจารณาตรวจรับงานให้ล่าช้าโดยไม่มีเหตุอันสมควรเพื่อบีบบังคับต่อรอง การขู่ข่มขอมกันสร้างเอกสารย้อนหลังและอ้างเหตุผลวิสัยเท็จเพื่อช่วยเหลือวงวนค่าปรับหรือขยายระยะเวลา สัญญา ตลอดจนการตรวจรับงวดงานที่ไม่ได้มาตรฐานหรือมีคุณสมบัติต่ำกว่ารายละเอียดที่กำหนดไว้ใน ขอบเขตของงาน (TOR)

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
5	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า 5 ครั้งต่อปี
4	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 4 ครั้งต่อปี
3	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 3 ครั้งต่อปี
2	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 2 ครั้งต่อปี
1	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต 1 ครั้งต่อปี

เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
5	- เกิดความเสียหายต่อรัฐเจ้าหน้าที่ถูกลงโทษชี้มูลความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม - เกิดการฟ้องร้องต่อศาล หรือหน่วยงานกำกับดูแล
4	- ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ มีการร้องเรียนต่อสื่อมวลชนและมีการออกข่าว
3	- หน่วยตรวจสอบภายใน/ภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง - มีการส่งหนังสือร้องเรียนและตั้งคำถามต่อการทำงานโดยไม่ได้รับคำตอบที่ชัดเจน
2	- มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
1	- ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน /เริ่มมีความกังวลและสอบถามข้อมูล

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

Risk Score					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	1	2	3	4	5
5	ปานกลาง (5 × 1 = 5)	สูง (5 × 2 = 10)	สูงมาก (5 × 3 = 15)	สูงมาก (5 × 4 = 20)	สูงมาก (5 × 5 = 25)
4	ต่ำ (4 × 1 = 4)	ปานกลาง (4 × 2 = 8)	สูง (4 × 3 = 12)	สูงมาก (4 × 4 = 16)	สูงมาก (4 × 5 = 20)
3	ต่ำ (3 × 1 = 3)	ปานกลาง (3 × 2 = 6)	ปานกลาง (3 × 3 = 9)	สูง (3 × 4 = 12)	สูงมาก (3 × 5 = 15)
2	ต่ำ (2 × 1 = 2)	ต่ำ (2 × 2 = 4)	ปานกลาง (2 × 3 = 6)	ปานกลาง (2 × 4 = 8)	สูง (2 × 5 = 10)
1	ต่ำ (1 × 1 = 1)	ต่ำ (1 × 2 = 2)	ต่ำ (1 × 3 = 3)	ต่ำ (1 × 4 = 4)	ปานกลาง (1 × 5 = 5)

หมายเหตุ

- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับ สูงมาก (15 คะแนนขึ้นไป)
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับ สูง (10 - 14 คะแนน)
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับ ปานกลาง (5 - 9 คะแนน)
- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับ ต่ำ (น้อยกว่า 5 คะแนน)

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	Risk Score (L x I)			
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง
1	การขออนุมัติดำเนินการ และการจัดทำ แผนจัดซื้อจัดจ้าง	-เจ้าหน้าที่อาจเกิดการรับหรือเรียกรับสินบน เพื่อผลักดันโครงการฯ ในการจัดทำแผนจัดซื้อ จัดจ้างประจำปี	1	2	2	ต่ำ
2	การกำหนดขอบเขตของงาน (Terms of Reference : TOR)	-เจ้าหน้าที่อาจมีการรับหรือเรียกรับสินบนเพื่อ กำหนดเงื่อนไขหรือคุณสมบัติของพัสดุในร่าง ขอบเขตของงาน ที่เอื้อประโยชน์ให้กับ ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง	3	3	9	ปานกลาง
3	การกำหนดราคากลางและการเปิดเผย ข้อมูลราคากลาง	-เจ้าหน้าที่อาจเกิดการรับหรือเรียกรับสินบนเพื่อ การจัดทำราคากลางที่สูงหรือเกินจริง อย่างไม่ เหมาะสม ที่เอื้อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการราย ใดรายหนึ่ง	2	2	4	ต่ำ
4	การพิจารณาผลของคณะกรรมการ ดำเนินงานจ้างที่ปรึกษาและอนุมัติสั่งจ้าง	-เจ้าหน้าที่อาจเกิดการรับหรือเรียกรับสินบนเพื่อ พิจารณาผลการคัดเลือกอย่างไม่เหมาะสม ที่เอื้อ ประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง	1	2	2	ต่ำ
5	การจัดทำสัญญา	-เจ้าหน้าที่อาจเกิดการรับหรือเรียกรับสินบนเพื่อ ปรับแก้ไขสัญญาให้เอื้อต่อผู้ประกอบการรายใด รายหนึ่ง ซึ่งรัฐอาจเสียประโยชน์	2	3	6	ปานกลาง
6	การบริหารสัญญา และการตรวจรับพัสดุ	-คณะกรรมการตรวจรับพัสดุอาจมีพฤติกรรมเรียกรับ สินบน ทرف์ยสิน หรือผลประโยชน์อื่นใดจาก	1	4	4	ต่ำ

ลำดับที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	Risk Score (L x I)			
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง
		ผู้รับจ้าง โดยใช้อำนาจหน้าที่ในทางมิชอบ และใช้ดุลยพินิจส่วนบุคคล เพื่อเอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการ เช่น การประวิงเวลาพิจารณาตรวจรับงานให้ล่าช้าโดยไม่มีเหตุอันสมควรเพื่อบีบบังคับต่อรอง การขู่ สมยอมกันสร้างเอกสารย้อนหลังและอ้างเหตุผลวิสัยเท็จเพื่อช่วยเหลืองวดวันค่าปรับหรือขยายระยะเวลา สัญญา ตลอดจนการตรวจรับงวดงานที่ไม่ได้มาตรฐาน หรือมีคุณสมบัติต่ำกว่ารายละเอียดที่กำหนดไว้ใน ขอบเขตของงาน (TOR)				

ขั้นตอนที่ 5 การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

โครงการปรับปรุงโรงพยาบาลสัตว์เพื่อชุมชน พร้อมครุภัณฑ์ ตำบลกาฬสินธุ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ 1 งาน วงเงินงบประมาณ 13,780,000 บาท								
ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
1	การขออนุมัติดำเนินการ และการจัดทำแผนจัดซื้อจัดจ้าง	-เจ้าหน้าที่อาจเกิดการรับหรือเรียกรับสินบนเพื่อผลักดันโครงการฯ ในการจัดทำแผนจัดซื้อจัดจ้างประจำปี	ต่ำ	-การกำกับดูแล และติดตามผลการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่ เพื่อให้การดำเนินงาน ในทุกขั้นตอนแล้วเสร็จภายใน กรอบระยะเวลาที่กำหนด	1) วิธีดำเนินการ พัสดฯแจ้งเวียนหนังสือแจ้งเวียนหนังสือผล การพิจารณาร่าง พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2569 และการเตรียมความพร้อมเพื่อการจัดซื้อ จัดจ้าง และการเร่งรัดการตรวจรับพัสดุงานจัดจ้างประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 2) จัดทำแนวปฏิบัติขั้นตอนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง และสื่อสารกับบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุ 3) โครงการอบรมพัฒนาศักยภาพผู้ที่รับผิดชอบด้านงานพัสดุบัญชีและการเงิน	ก.ค. 2568 พ.ค. 2569	ไม่ใช้ งบประมาณ 14,000	-งานพัสดุ - ผอ.สนอ. - รongฯ บริหาร
2	การกำหนดขอบเขตขอบงาน (Terms of Reference : TOR)	-เจ้าหน้าที่อาจมีการรับหรือเรียกรับสินบนเพื่อกำหนดเงื่อนไขหรือคุณสมบัติของพัสดุในร่างขอบเขตของงานที่เอื้อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง	ปานกลาง	- ป้องกันการจัดทำร่างขอบเขตของงาน (TOR) ที่อาจ เอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง โดยให้ยึดหลักความโปร่งใสและความเป็นธรรม มีระเบียบปฏิบัติที่ชัดเจน สามารถ ตรวจสอบได้	1) จัดทำแนวปฏิบัติขั้นตอนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง และสื่อสารกับบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุ 2) แต่งตั้งคณะกรรมการที่มีความอิสระที่หลากหลายและไม่มีส่วนได้เสียกับการจัดทำร่างขอบเขตงานเพื่อสร้างความโปร่งใส 3) ผู้บังคับบัญชากำกับควบคุมดูแลในการกำหนดคุณสมบัติของร่างขอบเขตงานโดยการอ้างอิงระเบียบข้อกำหนดอย่างเคร่งครัด	ต.ค. 2568	6,000	- งานพัสดุ - ผอ.สนอ. - รongฯ บริหาร

โครงการปรับปรุงโรงพยาบาลสัตว์เพื่อชุมชน พร้อมครุภัณฑ์ ตำบลกาฬสินธุ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ 1 งาน วงเงินงบประมาณ 13,780,000 บาท

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
3	การกำหนดราคากลางและการเปิดเผยข้อมูลราคากลาง	-เจ้าหน้าที่อาจเกิดการรับหรือเรียกรับสินบนเพื่อการจัดทำราคากลางที่สูงหรือเกินจริงอย่างไม่เหมาะสม ที่เอื้อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง	ต่ำ	- ป้องกันการกำหนด ราคากลางที่ไม่เหมาะสมหรือเอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการ ให้ดำเนินการตามหลักความโปร่งใส โดยกำหนดระเบียบหรือแนวปฏิบัติ ที่ชัดเจน มีการตรวจสอบความ สมเหตุสมผลของราคากลาง ก่อนประกาศเผยแพร่	- แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางที่ไม่มีส่วนได้เสียกับผู้ประกอบการ และมีความเป็นอิสระ ซึ่งคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องต้องเปิดเผยข้อมูล ความสัมพันธ์กับผู้ประกอบการ โดยการลงนามรับรอง ในหนังสือรับรองตนเองว่าไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับผู้ยื่นข้อเสนอ ตามมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อ จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560	ต.ค. 2568	ไม่ใช้ งบประมาณ	-งานพัสดุ - ผอ.สนอ. - รongฯ บริหาร
4	การพิจารณาผลของคณะกรรมการและอนุมัติสั่งจ้าง	-เจ้าหน้าที่อาจเกิดการรับหรือเรียกรับสินบนเพื่อพิจารณาผลการคัดเลือกอย่างไม่เหมาะสม ที่เอื้อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง	ต่ำ	- ป้องกันการพิจารณา ผลที่เอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการ รายใดรายหนึ่ง โดยยึดหลักความโปร่งใส ความเป็นธรรม และ ปราศจากผลประโยชน์ทับซ้อน โดยให้มีระเบียบหรือแนวปฏิบัติที่ ชัดเจน และสามารถตรวจสอบได้	1) แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาผลที่ไม่มีส่วนได้เสีย กับผู้ประกอบการ ซึ่งคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องต้องเปิดเผยข้อมูล ความสัมพันธ์กับผู้ประกอบการโดย การลงนามรับรองในหนังสือรับรองตนเองว่าไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับผู้ยื่นข้อเสนอ ตามมาตรา 13 แห่ง พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 2) ผู้บังคับบัญชากำกับควบคุมดูแลการพิจารณาผล โดยการอ้างอิงระเบียบข้อกำหนดอย่างเคร่งครัด	ธ.ค. 2568	ไม่ใช้ งบประมาณ	-งานพัสดุ - ผอ.สนอ. - รongฯ บริหาร

โครงการปรับปรุงโรงพยาบาลสัตว์เพื่อชุมชน พร้อมครุภัณฑ์ ตำบลกาฬสินธุ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ 1 งาน วงเงินงบประมาณ 13,780,000 บาท								
ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
5	การจัดทำสัญญา	-เจ้าหน้าที่อาจเกิดการรับหรือเรียกรับสินบนเพื่อปรับแก้ไขสัญญาให้เอื้อต่อผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง ซึ่งรัฐอาจเสียประโยชน์	ปานกลาง	- กำกับดูแลเจ้าหน้าที่ ให้จัดทำร่างสัญญาทุกฉบับให้ เป็นไปตามแบบสัญญาที่กำหนดไว้ตามประกาศของคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ	1)ให้เจ้าหน้าที่พัสดุดำเนินการจัดทำร่างสัญญา โดยยึดรูปแบบตามประกาศของคณะกรรมการนโยบาย การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ 2) จัดส่งร่างสัญญาพร้อมเอกสารหลักฐานประกอบ ให้เจ้าหน้าที่นิติกรตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนนำเสนอเพื่อพิจารณาลงนามในสัญญาต่อไป	ธ.ค. 2568	ไม่ใช้งบประมาณ	-งานพัสดุ - ผอ.สนอ. - รongฯ บริหาร
6	การบริหารสัญญา และการตรวจรับพัสดุ	-คณะกรรมการตรวจรับพัสดุอาจมีพฤติการณ์เรียกรับสินบน ทرفย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดจาก	ต่ำ	1) ป้องกันการเรียกรับสินบนในการบริหารสัญญาที่เอื้อต่อผู้ประกอบการ เน้นความโปร่งใส ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน มีระเบียบปฏิบัติที่ชัดเจน ตรวจสอบ และติดตามได้รองรับการร้องเรียน เรื่องทุจริต	1) ป้องกันการเรียกรับสินบนโดยให้คณะกรรมการ ที่เกี่ยวข้องต้องเปิดเผยข้อมูลความสัมพันธ์กับผู้ประกอบการ โดยการลงนามรับรองในหนังสือรับรองตนเองว่าไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับผู้ประกอบการตามมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหาร พสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 2) ผู้บังคับบัญชากำกับควบคุมดูแลการดำเนินการ ให้เป็นไปตามขั้นตอนที่ระบุรายละเอียดในสัญญา เพื่อลดโอกาสในการต่อรองหรือเรียกรับผลประโยชน์	ธ.ค. 2568- ก.ค. 2569	6,650	งานพัสดุ - ผอ.สนอ. - รongฯ บริหาร

โครงการปรับปรุงโรงพยาบาลสัตว์เพื่อชุมชน พร้อมครุภัณฑ์ ตำบลกาฬสินธุ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ 1 งาน วงเงินงบประมาณ 13,780,000 บาท

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
				2) การยกระดับความ โปร่งใสในการบริหารสัญญา ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ	-นำเทคโนโลยีมาใช้ในการติดตามงาน เพื่อให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุรับรู้รับทราบร่วมกัน ในการบันทึกรายละเอียดข้อมูลโครงการ และตรวจสอบร่วมกัน	ก.ย. 2569		-งานพัสดุ - ผอ.สนอ. - รongฯ บริหาร
				3) กำกับและติดตาม การบริหารสัญญา พร้อมทั้งประเมินความก้าวหน้าการดำเนินงาน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนงาน และเงื่อนไขของสัญญาอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถตรวจสอบได้	-มีการประชุมติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงาน เพื่อใช้เป็นกลไกในการติดตามตรวจสอบ และบันทึก ความก้าวหน้าของงานอย่างต่อเนื่อง อันจะทำให้สามารถระบุช่วงเวลาที่การดำเนินงานเกิดความล่าช้า ตลอดจนสาเหตุและผู้ที่เกี่ยวข้องได้อย่างชัดเจน ซึ่งจะช่วยลดการใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาปรับวินค่าปรับโดยมิชอบ และส่งเสริมให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้	ธ.ค. 2568- ก.ค. 2569	94,500	-งานพัสดุ - ผอ.สนอ. - รongฯ บริหาร
				4) ป้องกันการเรียกรับผลประโยชน์ โดยการประกาศเจตนารมณ์งดรับของขวัญและการ เลี้ยงรับรอง (No Gift Policy) เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ โปร่งใส ป้องกันการแสวงหา	-ก่อนเริ่มดำเนินโครงการ หรือในวันประชุมชี้แจงการดำเนินงาน ให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุทุกท่านร่วมลงนามในบันทึกข้อตกลงต่อต้านการทุจริต หรือเน้นการประกาศเจตนารมณ์ ตามนโยบายงดรับของขวัญ (No Gift Policy) อย่างเป็นทางการ พร้อมทั้งบันทึกไว้ในรายงานการประชุม ทั้งนี้ เพื่อเป็น	ธ.ค. 2568- ก.ค. 2569	ไม่ใช่ งบประมาณ	-งานพัสดุ - ผอ.สนอ. - รongฯ บริหาร

โครงการปรับปรุงโรงพยาบาลสัตว์เพื่อชุมชน พร้อมครุภัณฑ์ ตำบลกาฬสินธุ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ 1 งาน วงเงินงบประมาณ 13,780,000 บาท

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
				ผลประโยชน์โดยมิชอบ และเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการดำเนินงาน	มาตรการป้องกันและสร้างความชัดเจนว่า การประสานงานและการดำเนินงานในทุกขั้นตอนจะไม่ มีการเลี้ยงรับรองหรือการให้ผลประโยชน์ใด ๆ โดยมี ขอบแอบแฝง			
				6) สร้างการรับรู้ หรือความเข้าใจอันเป็นเท็จร่วมกับผู้มีส่วนได้เสีย	-จัดประชุมเพื่อการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ และการสร้างการรับรู้ความเข้าใจ และให้มีการลงลายมือชื่อผู้เข้าร่วมประชุมเป็นหลักฐาน ประกอบการดำเนินงาน ให้เป็นไปตามเงื่อนไขและ ขอบเขตของงานตาม TOR เพื่อป้องกันการจัดทำ เอกสารการประชุมอันเป็นเท็จหรือการรายงานจำนวน ผู้เข้าร่วมประชุมคลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริง	ธ.ค. 2568- ก.ค. 2569	ไม่ใช่ งบประมาณ	งานพัสดุ - ผอ.สนอ. - รองฯ บริหาร

ชื่อ - สกุล (ผู้จัดทำ/ผู้ปฏิบัติ)

ตำแหน่ง ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างาน

ชื่อ - สกุล (หัวหน้าผู้จัดทำ)

(นายลิขิต ศิริสันติเมธาคม)
ตำแหน่ง รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

แบบรายงานผลการดำเนินการแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

หน่วยงานจะต้องรายงานผลการดำเนินการวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างแผนการดำเนินงานและผลการดำเนินงานตามแผนว่ามีส่วนใดที่อยู่ระหว่างดำเนินการหรือดำเนินการเสร็จแล้ว พร้อมทั้งจัดทำผลการดำเนินการตามแผนในรูปแบบอินโฟกราฟิกส์สำหรับเผยแพร่ต่อสาธารณะผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานด้วย

- มีการเสนอรายงานต่อผู้บริหารของหน่วยงาน นำเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน มีการนำเสนอต่อการประชุมระดับบริหารของหน่วยงานเพื่อรับทราบ

Link เผยแพร่

ชื่อกระบวนการ/โครงการ							
ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ผลการดำเนินการตามแผนฯ	หมายเหตุ

ชื่อ - สกุล (ผู้จัดทำ/ผู้ปฏิบัติ)

ชื่อ - สกุล (หัวหน้าผู้จัดทำ)

ตำแหน่ง.....

ตำแหน่ง.....

ภาคผนวก

ภาคผนวก
ภาพกิจกรรมระดมความคิดการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

โปร่งใส ไร้ทุจริต: มาตรการจัดการความเสี่ยง โครงการปรับปรุงโรงพยาบาลสัตว์เพื่อชุมชน มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ (2569)

สรุปการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและมาตรการป้องกัน โครงการงบประมาณ 13.78 ล้านบาท

จุดเสี่ยงสำคัญในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

การกำหนด TOR และคุณสมบัติพัสดุ

มีความเสี่ยงระดับปานกลางในการกำหนดเงื่อนไขที่เอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง

การจัดทำและปรับแก้ไขสัญญา

มีความเสี่ยงระดับปานกลางในการแก้ไขรายละเอียดสัญญาที่อาจทำให้รัฐเสียผลประโยชน์

การบริหารสัญญาและตรวจรับงาน

เสี่ยงต่อการใช้ดุลยพินิจไม่เหมาะสม การประวิงเวลา หรือตรวจรับงานที่ไม่ได้มาตรฐาน

3 มาตรการหลักสร้างความโปร่งใส

คณะกรรมการอิสระและ ไร้ผลประโยชน์ทับซ้อน

กรรมการทุกคนต้องลงนามรับรองตนเองว่าไม่มีส่วนได้เสียกับผู้เสนอราคาตามกฎหมาย

นโยบาย No Gift Policy อย่างเคร่งครัด

ประกาศเจตนาไม่รับของขวัญและการเสี่ยงรับรองในทุกขั้นตอนการดำเนินงาน

ยกระดับการตรวจสอบ ด้วยระบบ IT

นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ติดตามความก้าวหน้าโครงการเพื่อลดการใช้ดุลยพินิจส่วนบุคคล

เกณฑ์ความเสี่ยง (L x I)

15 คะแนนขึ้นไป = สูงมาก (สีแดง) | ต้องมีมาตรการจัดการทันที

10 - 14 คะแนน = สูง (สีส้ม) | ต้องมีแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

5 - 9 คะแนน = ปานกลาง (สีเหลือง) | ต้องมีมาตรการควบคุมเบื้องต้น

มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์